

מהר"ל חידושי אגדות

עצמו יותר מן סתם בני אדם שהם הכלל, הרי אינו תוך הכלל, והרי בזה בונה במה לעצמו שאינו נחשב בתוך הכלל רק נחשב בפני עצמו.

ויש לך להבין ד' מחלוקת אלו שהם בענין גסות רוח, ותחלה אמר כאלו עובד עבודה זרה, ואחר כך אמר כאלו כופר בעיקר, ואח"כ כאלו בא על כל העריות, ואח"כ כאלו בונה במה, כי הכלל מזה כי גסות רוח הוא יוצא מן הסדר ומן הראוי, ולכך הוא חוטא בכל הדברים אשר הם ארבעה, והם כנגד ד' צדדים שבהם שייך יציאה ורחוק מן הש"י ובארנו דבר זה בכמה מקומות, וגם רוח חוטא בכלם, והמדה ששייך בה חטא ע"ז ידוע, וכך המדה ששייך בה חטא ערוה ידוע, וכן המדה ששייך בה כופר בעיקר ידוע, וכן המדה ששייך בה שבונה במה שפירש עצמו מן הכלל, וזה כנגד מדה האחרונה ואי אפשר לפרש יותר והבן זה היטב.

של"ה פרשת עקב

במה אלא במה, עד כאן. ביאור המאמר, כל אדם שיש בו גסות הרוח, רצה לומר מקיים התורה ומצותיה רק שיש בו גסות הרוח גם כן. על כן לא אמר שהוא גס רוח, רק אמר יש בו גסות הרוח ודו"ק. חפץ בזה שידעו העולם משוב פעולותיו, ונמצא זה עובד בשיתוף כמו שכתב בחובת הלבבות. וכן עשו כל עובדי עבודה זרה יודעים רבונם ועובדים בשיתוף. ור' יוחנן ידידיה הוסיף, לבסוף משה העיקר לטפל, ורוב מעשיו הוא לנגד בני אדם, נמצא הוא כאלו כפר בעיקר. והטעם מפני שעקר עצמו ממקום קדושה בגאווה, כי אין לעבד להתגאות בפני רבו. עיין בראשית חכמה שער

כלי יקר ויקרא א, ד

הענוה ויתבאר בע"ה ענין הבמה לקמן פר' מטות על ארז"ל (נדרים כב.) כל הנודר כאילו בנה במה, הן מצד שאין השכינה שרויה כ"א במקום שכל ישראל באגודה אחת וכלם מתקבצים אל מקדש אחד ולא בזמן שכל אחד הולך ובונה במה לעצמו

הגרי"א חבר – אפיקי ים

מצדינו, אבל מצד א"ס ית' הכל אחדות גמור ואין במציאות זולתו ית', וכבר האריך בזה הענין הגדול הרב הגאון מור"ח בספרו נפש החיים ואין להרחיב הדבור בדברים עמוקים האלה, וא"כ מי שידע ענין זה ודאי צריך לשום א"ע כאין ואפס וכמו שאמר משה רע"ה (שמות טו ז) ונחנו מה וכו' ולכן ה' ענו מאוד וכו' (במדבר יב ג), ולכן מי שיש בו גסות וכו' הרי נותן מציאות זולתו ית' והרי זה עון ע"ז ממש וכמ"ש (שמות כ ג) לא יהי לך אלקים על פני שכל מקום הוא פניו ית' ואין מציאות זולתו, והוא

ע"ז שהוא דבר זר. ותעמיק בזה עוד ותמצא עוד כי בודאי נחשב כאלו עובד ע"ז, וזה כי ענין ע"ז שרוצה להוציא עצמו מרשות הקב"ה שהוא עלת הכל והכל תחת רשות העלה, והאדם שהוא גס רוח אינו מחשיב על עצמו משפט עלול שאם היה מחשיב עצמו עלול לא היה מחשיב עצמו בעל מעלה שהרי הוא עלול, ולפיכך כאשר יש בו גסות רוח מוציא עצמו מרשות העלה ודבר זה נחשב עבודה זרה כאשר מוציא עצמו מרשות העלה. ור' יוחנן ידידיה אמר כאלו כופר בעיקר, ור"ל שאין דומה בזה למי שעובד עבודה זרה, כי העובד עבודה זרה אף שהוא עובד ע"ז ומוציא עצמו מרשות העלה, אינו אומר שאין כאן אלוה רק שאינו תחת רשות העלה שהוא עלת הכל ומתדבק בע"ז, אבל מי שיש בו גסות הרוח מסלק ממנו משפט העלול לגמרי כלומר שאין כאן עלול, ואם אין עלול אין עלה לכך אין ראוי להחשיב על זה כאלו עובד ע"ז שאין בעל ע"ז מסלק האלהות לגמרי, וזה שיש בו גסות רוח מסלק העלה ולפיכך נחשב כאלו כופר בעיקר. ומה שאמר

אמנם הפירוש הנכון מה שאמר כאלו בא על כל העריות כולם, יש לך להבין מן הדברים אשר נתבאר למעלה, כי מדת גס רוח שהוא נוטה על ידי מדה זאת למדה החמרית המתועבת והמגונה ולכך כתיב אצל גס רוח תועבה, ומפני כך אמר שנחשב כאלו בא על העריות כולם, כי מדת העריות מעשה חמרי מתועב. ודבר זה נתבאר הרבה ואין צריך להאריך

אחר זה רבי המא בר חנינא דהוי כאילו בנה במה כמו שפרשנו דבר זה למעלה, שבעל גס רוח אינו משותף עם אחרים רק עם עצמו וזה שאמר כאלו בנה במה. וגם מה שאמר לפני זה

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON